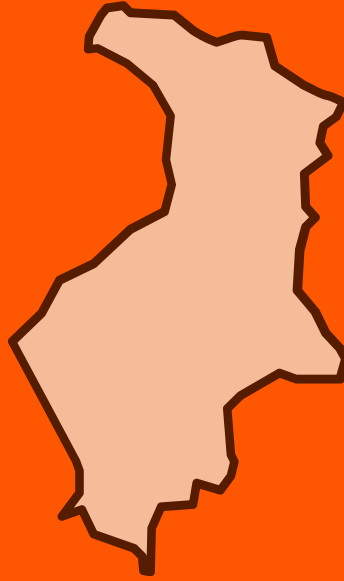

ZAMANSIZ

Hatay

GENÇLİK İYİLİK HÂLİ RAPORU

Deprem sonrası iyileşme,
dayanıklılık ve anlam üretimi
üzerine bütüncül bir
değerlendirme.

2025

İÇİNDEKİLER

3

Önsöz

4

Giriş

5

Araştırma Yöntemi

7

Katılımcıların
Demografik
Özellikleri

9

Nicel Bulgular

11

Nicel Bulguların
Yorumu

12

Nitel Bulgular:
5 Ana Tema

16

Sonuç

19

Karma Yöntem
Entegrasyonu

20

Genel Sonuç ve
Öneriler

21

Uzmanlardan
Notlar

24

Zamansız
Hakkında

Hatay Gençlik İyilik Hâli Raporu

Veri toplama, analiz ve yorumlama süreci Marmara Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Elif Sarıcan ve Zamansız araştırma ekibi desteğiyle yürütülmüştür.

Araştırma sürecindeki bilimsel danışmanlığı için Doç. Dr. Elif Sarıcan'a, ev sahipliği için Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'ne ve raporun hazırlanma sürecindeki katkıları için Zamansız araştırma ekibi Yunus Şahin, Uzm. Psk. Afra Yadigar Terzi ve Irmak Kaftan'a teşekkür ederiz.

Önsöz

Zamansız olarak yola çıktığımız ilk günden bu yana, yaptığımız her buluşmanın, her çalışmanın ve her yolculuğun merkezinde aynı soru duruyor:

İnsan, yaşadığı çağla ve yaşadıklarıyla nasıl bağ kurar?

6 Şubat 2023'te yaşanan deprem, bu soruyu Hatay'da çok daha gerçek bir yerden sormamıza neden oldu. Yıkımın, kaybın ve belirsizliğin ortasında; yalnızca fiziksel mekânların değil, güven duygusunun, aidiyetin ve birlikte iyileşme ihtimalinin de yeniden inşa edilmesi gerektiğini gördük. Zamansız Zirve '25 | Hatay, tam da bu ihtiyaçtan doğdu.

17 Ekim 2025'te Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi ev sahipliğinde, 600 kişiye gerçekleştirdiğimiz bu zirve, gençlerin yalnızca izleyen değil; düşünen, hisseden ve anlam üreten öznelere dönüşebildiği bir alan açma niyetiyle tasarlandı. Elinizdeki rapor, bu alanda ortaya çıkan deneyimleri ve dönüşümleri görünür kılma çabasının bir yansımasıdır.

Zamansız için "bağ kurmak", yalnızca insanları bir araya getirmekten ibaret değildir. Hatay'da bir araya geldiğimiz gençlerle yürütülen bu çalışma, nicel ve nitel bulgular ışığında; iyileşmenin bireysel olduğu kadar topluluk temelli bir süreç olduğunu ortaya koymaktadır. Güven, dayanışma ve birlikte düşünme pratikleri, gençlerin sosyal ve duygusal iyi oluş hâllerinde belirleyici bir rol oynamaktadır.

Bu raporu, Zamansız Zirve '25 | Hatay'ın bir çıktısı olmanın ötesinde; deprem sonrası gençliğin ihtiyaçlarını anlamaya ve bu ihtiyaçlara duyarlı, sürdürülebilir çalışmalar geliştirmeye yönelik bir başlangıç olarak görüyoruz.

Birlikte düşünmenin ve birlikte iyileşmenin mümkün olduğuna inanan herkes için yeni yollar açmasını diliyoruz.

Giriş

17 Ekim 2025 tarihinde Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nde gerçekleştirilen **Zamansız Zirve '25 | Hatay** etkinliği, deprem sonrası toplumsal iyileşme sürecinde gençlerin anlam üretme, bağ kurma ve farkındalık geliştirme becerilerini desteklemek amacıyla tasarlanmış bir girişimdir.

Zirve, bireysel ve toplumsal düzeyde **"iyileşme"** ve **"anlamli yaşam"** kavramlarını merkeze alarak gençlerin travma sonrası dayanıklılığını, psikolojik iyi oluşlarını ve sosyal-duygusal becerilerini güçlendirmeyi hedeflemiştir.

Zamansız'ın temel felsefesi olan **"bağ kurmak"**, çalışmanın merkezinde yer alır. Bu bağ, yalnızca kişiler arası ilişki biçimi değil, bireyin kendisiyle, toplumla ve yaşamla kurduğu anlamli ilişkinin simgesidir.

Bu rapor; zirveye katılan 600 üniversite öğrencisi arasından 279 kişinin psikolojik iyi oluş ve sosyal-duygusal öğrenme düzeylerini incelemekte; ayrıca bu süreçte ortaya çıkan dönüşüm temalarını 22 katılımcıyla yapılan nitel analizlerle bütüncül biçimde yorumlamaktadır.

Araştırma Yöntemi

Bu araştırma, karma yöntem yaklaşımıyla yürütülmüştür.

Karma yöntem; nicel verilerin geniş bir görünüm sunduğu, nitel verilerin ise bu görünümü derinleştirdiği bütüncül bir araştırma stratejisidir (Creswell & Plano Clark, 2018).

Bu çalışmada, **açıklayıcı sıralı desen (explanatory sequential design)** kullanılmıştır. Bu desenin tercih edilme nedeni, önce nicel verilerle genel eğilimleri belirlemek, ardından bu eğilimlerin ardındaki anlam, duygu ve deneyim boyutlarını nitel verilerle açıklayabilmektir.

Zamansız Zirve '25 | Hatay gibi sosyal - duygusal ve varoluşsal bir olguyu anlamada karma yöntem; hem nicel ölçümlerle genel eğilimleri hem de nitel bulgularla derin insani deneyimleri birlikte değerlendirmeyi sağlamıştır. Bu nedenle çalışmada sayısal verilerin niceliği ile anlatıların derinliği birleştirilmiştir.

01

Nicel Veri Toplama

Zirve oturumunun başlangıcında uygulanmış, analiz SPSS 26.0'da yapılmıştır.

02

Nitel Veri Toplama

Zirve sonrası iki odak grup oturumu gerçekleştirilmiş, kayıtlar yazıya dökülerek tematik analizle çözümlenmiştir.

03

Karma Entegrasyon

Nicel bulguların genişliği ile nitel bulguların derinliği bir araya getirilmiştir.

Veri Toplama Araçları

- Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (Ryff, 1989): Bireyin kendini kabul, yaşam amacı, kişisel gelişim, özerklik ve çevresel hâkimiyet boyutlarını ölçmektedir.
- Sosyal-Duygusal Öğrenme Ölçeği (Toad, 2022): Öz farkındalık, sosyal farkındalık, ilişki kurma ve sorumluluk boyutlarını değerlendirir.
- Yarı Yapılandırılmış Odak Grup Görüşme Formu: "Anlam arayışı", "dayanışma", "aidiyet", "gönüllülük" ve "bağ kurma" temalarını içeren 8 açık uçlu sorudan oluşmaktadır.

Karma Yöntem Entegrasyonu

Karma yöntem entegrasyonu, nicel bulguların genişliği ile nitel bulguların derinliğini bir araya getirmiştir. Zirve katılımcılarının deneyimleri ölçülebilir psikolojik değişkenlerle sınırlı değildir; anlam üretimi, dayanışma ve bağ kurma gibi derin insani süreçlerle iç içedir. Bu nedenle araştırma, pozitivist ve yorumlayıcı paradigmayı birleştirerek hem nesnel hem öznel boyutları bütünleştirmiştir (Habermas, 1971).

Nicel veriler genel eğilimleri, nitel veriler ise bu eğilimlerin ardındaki psikososyal dinamikleri açıklamıştır. Örneğin; ilişki kurma alt boyutunun düşük ortalaması ($\bar{X} = 3.81$), katılımcıların "güven kaybı" ve "aidiyet kırılması" ifadeleriyle açıklanmıştır. Bu bağlamda iki veri seti birbirini tamamlayan bir bütünlük içinde yorumlanmıştır (Tashakkori & Teddlie, 2010).

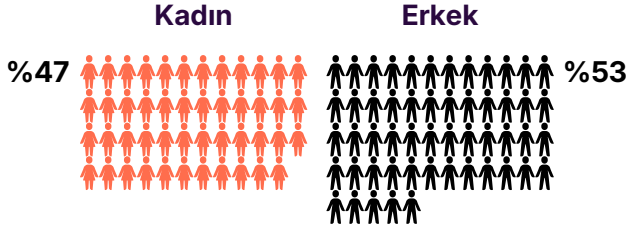
Katılımcıların Demografik Özellikleri

Nicel evren (n=279);

17–25 yaş aralığında, Hatay'da yaşayan veya deprem sonrası farklı illerde öğrenim gören ve zirveye katılan toplam 279 üniversite öğrencisinden oluşmaktadır.

Cinsiyet Dağılımı

Katılımcıların %47'si kadın, %53'ü erkektir.

Yaş ve Konum

Katılımcıların çoğu (n = 279) 17–20 yaş aralığındadır. Katılımcıların yarısı Hatay'da yaşarken, diğer yarısı farklı illerden gelmektedir. Bu dağılım, zirvenin sosyal-duygusal çeşitliliği destekleyen katılımcı yapısını göstermektedir.

Detaylı Demografik Tablo

Yaş Grubu	Cinsiyet	Hatay'da Yaşayan	Hatay'da Yaşayıp Hatay'da Öğrenim Gören	Toplam
17-20	Kız	23	24	47
17-20	Erkek	59	72	131
21-25	Kız	10	9	19
21-25	Erkek	44	38	82
Genel Toplam				279

Nitel örneklem (n=22); Zirve sonrası yapılan iki odak grup görüşmesine gönüllü olarak katılan 22 öğrenciden oluşmaktadır. Bu öğrenciler, farklı illerden ve fakültelerden gelerek homojen olmayan, fakat anlam derinliğini sağlayan bir yapı oluşturmuştur.

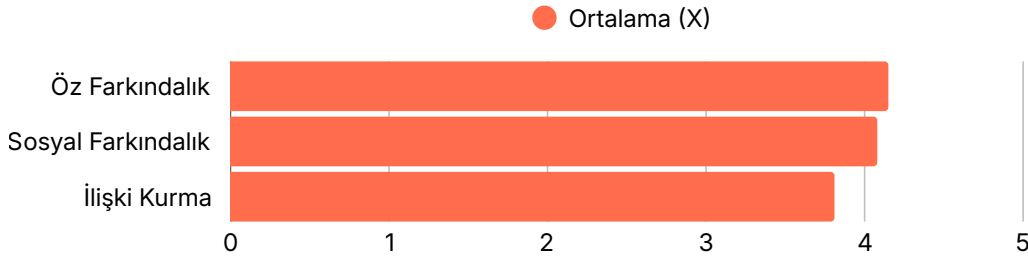
BULGULAR ve SONUÇLAR

Nicel Bulgular: Sosyal-Duygusal Öğrenme ve Psikolojik İyi Oluş

Sosyal-Duygusal Öğrenme Ölçeği Betimsel İstatistikleri

Alt Boyut	Ortalama (X)	Standart Sapma (SS)	Minimum	Maksimum
Öz Farkındalık	4.15	0.62	2.3	5.0
Sosyal Farkındalık	4.08	0.59	2.4	5.0
İlişki Kurma	3.81	0.71	1.9	5.0

Katılımcıların **öz farkındalık** ve **sosyal farkındalık** düzeyleri yüksek, **ilişki kurma** becerileri ise görece düşük bulunmuştur. Bu durum, bireylerin duygularını tanıma ve empati kurma yönlerinde güçlü olduklarını, ancak ilişkisel güven ve bağ kurma alanında gelişime açık olduklarını göstermektedir.

Sosyal-Duygusal Öğrenme Ölçeği Betimsel İstatistikleri

0.46

Öz Farkındalık

İyi oluş ile korelasyon ($p < .01$)

0.41

Sosyal Farkındalık

İyi oluş ile korelasyon ($p < .01$)

0.33

İlişki Kurma

İyi oluş ile korelasyon ($p < .05$)

Psikolojik iyi oluş ile sosyal-duygusal öğrenmenin tüm alt boyutları arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur.

Öz farkındalık iyi oluşu en güçlü biçimde yordarken, ilişki kurma boyutu orta düzeyde bir ilişki sergilemiştir.

Bu bulgular, bireyin içsel farkındalık kapasitesi ile yaşam doyumu arasındaki bağı doğrulamaktadır. Zirve, bireysel farkındalık ve sosyal duygusal becerilerin psikolojik iyi oluş üzerindeki etkisini somutlaştırmıştır.

Zirve Bağlamında Nicel Bulguların Yorumu

Nicel bulgular, katılımcıların farkındalık düzeylerinin yüksek, ilişki kurma becerilerinin ise görece düşük olduğunu göstermektedir. Bu tablo, Zamansız Zirve '25 | Hatay etkinliğinin ana hedefi olan "bağ kurmak" temasıyla doğrudan örtüşmektedir.

Nitel Bulgular: 5 Ana Tema

Nitel veri analizi, 22 katılımcı ile gerçekleştirilen iki odak grup görüşmesine dayanmaktadır. Görüşmelerde, katılımcıların 'iyileşme', 'anlam', 'aidiyet', 'güven' ve 'gönüllülük' kavramlarını nasıl deneyimledikleri sorgulanmıştır.

Tema 1

Anlam Arayışı ve
Anda Kalmak

Tema 2

Dayanışma ve
Sosyal Bağlar

Tema 3

Aidiyet ve Güven

Tema 4

Üretkenlik ve
Gönüllülük

Tema 5

Bağ Kurmak (Üst Tema)

Her tema, katılımcıların doğrudan alıntıları ve kuramsal bağlantılarla birlikte aşağıda sunulmuştur.

Tema 1: Anlam Arayışı ve Anda Kalmak

Katılımcılar, depremin ardından ölümlerle yüzleşmenin, yaşamın anlamına dair farkındalıklarını kökten değiştirdiğini ifade etmiştir. Bu farkındalık, onları yaşamın geçiciliğini kabul etmeye ve 'ertelemeyen yaşamak' bilincine yöneltmiştir.

"Ölüm dediğiniz şey de çok yakın bir şey. Bununla yaşamak için öğrenmeniz gerekiyormuş."

"Bir daha aynı gün olmayacak; bu yüzden yaşadığım anı fark etmek istiyorum."

"Ertelememek ve yaşamak için yaşamak... Artık bunu fark ettim."

Katılımcıların anlatıları, Viktor Frankl'ın (1963) anlam arayışı kuramıyla paralellik göstermektedir. Deprem, varoluşsal bir uyanışa neden olmuş; yaşamın anlamı 'an'da kalmak' ve 'varoluşu yeniden inşa etmek' biçiminde tanımlanmıştır. Bu tema, varoluşsal farkındalık ve psikolojik esneklik bileşenlerini birleştirmektedir.

Tema 2: Dayanışma ve Sosyal Bağlar

Katılımcılar dayanışmayı, yalnızca bir yardım biçimi değil, aynı zamanda varoluşun yeniden anlam kazanması olarak tanımlamıştır. Deprem sonrası oluşan duygusal boşluk, topluluk içinde yeniden dolmuştur.

"Dayanışmayı zeytin ağacına benzetirim; yeşerdikçe daha çok meyve verir."

"Bir zincir gibiydi; halkalar kırıldığında dayanışma da zayıfladı."

"Birlikte ağladık ama sonra birlikte güldük; işte orada yeniden doğduğumuzu hissettim."

Katılımcı ifadeleri, kolektif travma sonrası büyüme (Tedeschi & Calhoun, 2004) kavramının tipik örnekleridir. Dayanışma, bir yandan duygusal destek sağlarken, öte yandan 'biz' olma bilincini yeniden inşa etmiştir. Bu bağlamda dayanışma, yalnızca kriz döneminin geçici bir tepkisi değil, kalıcı bir iyileşme biçimi olarak deneyimlenmiştir.

Tema 3: Aidiyet ve Güven

Aidiyet teması, deprem sonrası mekânsal yıkımın ardından yeniden kurulan 'insana dayalı güven' biçiminde öne çıkmıştır. Katılımcılar, güven duygusunun fiziksel alanlardan çok, insan ilişkilerine taşındığını belirtmiştir.

"Aidiyet hissetmeye sebep olacak iki şey var: özgürlük ve güven."

"Güvende hissettiğimiz yer yıkılınca, yeniden bağ kurmak zorlaştı."

"Artık ev değil, insan güven veriyor."

Bu ifadeler, Bowlby'nin (1969) bağlanma kuramı çerçevesinde değerlendirilebilir. Depremle birlikte yitirilen mekânsal güven, yerini ilişkisel güvene bırakmıştır. Zirve bu yönüyle, gençlerin yeniden güven hissedebildikleri 'psikolojik bir mekân' oluşturmuştur.

Tema 4: Üretkenlik ve Gönüllülük

Katılımcıların önemli bir kısmı, üretkenliği yalnızca bir etkinlik ya da yardım biçimi olarak değil, varoluşlarını yeniden anlamlandırmanın bir yolu olarak görmüştür.

"Benim yaram çocuğun yarasını sarıyor."

"Bir şey yapabiliyorum; birine dokunabiliyorum, bu beni iyileştiriyor."

"Üretmek sadece çalışmak değil; yaşadığını hissetmektir."

Gönüllülük, burada yalnızca 'başkasına fayda sağlamak' değil, aynı zamanda 'kendini iyileştirme' sürecidir. Bu tema, Fromm'un (1956) üretken yönelim kavramıyla örtüşmektedir. Zirve sürecinde gönüllülük, bireysel yaraların toplumsal faydaya dönüşmesinin bir yolu haline gelmiştir.

Tema 5: Bağ Kurmak (Üst Tema)

Tüm temalar, 'bağ kurmak' üst teması altında birleşmektedir. Bu tema, bireyin kendisiyle, başkalarıyla ve yaşamla kurduğu çok katmanlı ilişkisel ağın yeniden anlam kazandığı noktayı temsil eder.

"İyileşme, anlamlı bağlar kurabildiğimiz ölçüde mümkündür."

"Bağ kurmak sadece insanla değil, hayatla yeniden ilişki kurmak demek."

"Bir şeyleri kaybettikten sonra insanı tutan tek şey, yeniden bağ kurabilmektir."

Bu üst tema, Martin Buber'in (1958) 'Ben-Sen ilişkisi' kavramıyla açıklanabilir. Katılımcıların deneyiminde 'bağ kurmak', yalnızca sosyal bir eylem değil, ontolojik bir yeniden doğuş biçimi haline gelmiştir.

Zamansız Zirve '25 | Hatay, katılımcıların hem kendileriyle hem diğer insanlarla hem de yaşamla yeniden bağ kurmalarını sağlamıştır.

Beş tema, birbirini tamamlayan bir yapıda ilerlemektedir: Anlam arayışı bireysel farkındalığın temelini oluşturur; dayanışma bu farkındalığı sosyal ilişkilere taşır; aidiyet ve güven, ilişkisel bağların yeniden kurulmasını sağlar; üretkenlik ve gönüllülük, bu bağların eyleme dönüşümünü simgeler; bağ kurmak ise tüm bu süreçlerin birleştiği varoluşsal bir bütünlük alanını ifade eder.

Sonuç

Bu araştırma, 17 Ekim 2025 tarihinde gerçekleştirilen **Zamansız Zirve '25 | Hatay** etkinliğine katılan gençlerin sosyal-duygusal öğrenme becerileri ile psikolojik iyi oluşları arasındaki ilişkiyi, nitel ve nicel verilerin entegrasyonu ile ortaya koymuştur. Sonuçlar, hem bireysel farkındalık hem de toplumsal bağ kurma düzeyinde anlamlı bir iyileşme sürecine işaret etmektedir.

Nicel Bulguların Yansımaları

Nicel analizler, katılımcıların öz farkındalık ($X̄ = 4.15$) ve sosyal farkındalık ($X̄ = 4.08$) düzeylerinin yüksek, ilişki kurma ($X̄ = 3.81$) düzeyinin ise görece düşük olduğunu göstermiştir. Bu durum, bireylerin kendilerini ve başkalarını anlamada güçlü olduklarını; ancak bu farkındalığı ilişkisel düzleme tam olarak taşıyamadıklarını ortaya koymaktadır.

Ayrıca psikolojik iyi oluş ile tüm alt boyutlar arasında pozitif ve anlamlı ilişkiler bulunmuştur ($r = .46, .41, .33; p < .05$). Bu bulgular, bireyin içsel farkındalık kapasitesi ile yaşam doyumu arasındaki bağı doğrulamaktadır. Bu yönüyle zirve, bireysel farkındalık ve sosyal duygusal becerilerin psikolojik iyi oluş üzerindeki etkisini somutlaştırmıştır. Ancak ilişkisel becerilerdeki görece düşüklük, topluluk içinde güven, aidiyet ve sürdürülebilir bağ kurma gereksinimini işaret etmektedir.

Nitel Bulguların Yansımaları

Nitel analizler, nicel bulguların ardındaki anlam katmanlarını açığa çıkarmıştır. Katılımcılar, yaşamın geçiciliğini fark ederek "anda kalma ve anlam arayışı"na yönelmiş; **dayanışma**, **aidiyet**, **güven** ve **gönüllülük** temaları üzerinden toplulukla iyileşme deneyimini paylaşmıştır.

"**Anlam Arayışı**" ve "**Anda Kalmak**" teması, bireyin içsel dönüşümünü ve varoluşsal farkındalığını vurgulamaktadır. Bu farkındalık, travmanın yalnızca bir kayıp değil, aynı zamanda anlam yaratma potansiyeli taşıdığını göstermiştir (Frankl, 1963).

"**Dayanışma**" ve "**Sosyal Bağlar**", kolektif travma sonrası büyüme kuramını destekler biçimde (Tedeschi & Calhoun, 2004), toplumsal iyileşmenin bireysel iyileşmeden bağımsız olmadığını ortaya koymuştur.

Katılımcılar, birlikte üretmenin duygusal bir onarım biçimi olduğunu ifade etmiştir.

"Aidiyet" ve "Güven", özellikle ilişkisel düzeyde güvenin yeniden inşasına odaklanmıştır. Fiziksel mekânların yıkımı, güvenin insana ve topluluğa taşınmasına yol açmıştır (Bowlby, 1969).

Zirve, gençler için bu güvenin yeniden tesis edildiği "psikolojik bir alan" işlevi görmüştür.

"Üretkenlik" ve "Gönüllülük", bireysel yaraların toplumsal faydaya dönüşmesiyle ilgilidir. Katılımcılar, gönüllülük yoluyla kendilerini "yeniden işe yarar" hissettiklerini belirtmiştir. Bu durum, Fromm'un (1956) üretken yönelim anlayışıyla uyumludur.

Son olarak Bağ Kurmak (Üst Tema), bireyin hem kendisiyle hem yaşamla yeniden ilişki kurduğu bütüncül bir deneyimi temsil etmektedir.

Katılımcıların anlatıları, Buber'in (1958) Ben-Sen ilişkisi kavramıyla örtüşmekte; karşılıklılık ve varoluşsal yakınlığın iyileştirici gücüne işaret etmektedir.

Karma Yöntem Entegrasyonu: Nitel ve Nicel Verilerin Kesişimi

Karma yöntemin temel amacı, sayısal bulguların arkasındaki insan deneyimini görünür kılmaktır. Bu çalışmada nicel bulgular bireysel farkındalık düzeylerini, nitel bulgular ise bu farkındalığın anlam evrenini açıklamıştır.

Her iki veri seti şu üç ekseninde birleşmektedir:

1. Farkındalık – Anlam Arayışı:

Yüksek öz farkındalık düzeyleri, katılımcıların yaşamın anlamına dair sorgulama eğilimini desteklemektedir. Nitel temalarda görülen “anda kalmak” ve “ölümle yüzleşme” anlatıları, bu farkındalığın derinleşmiş biçimidir.

2. Empati – Dayanışma:

Sosyal farkındalık düzeylerinin yüksek olması, dayanışma temasındaki “biz olma” bilinciyle örtüşmektedir. Katılımcılar, empatiyi yalnızca duygusal değil, eylemsel bir dayanışma biçimi olarak tanımlamıştır.

3. İlişki Kurma – Aidiyet:

Nicel bulgularda görece düşük olan ilişki kurma puanları, nitel analizde “güvenin yeniden tanımlanması”yla açıklanabilir. Bu durum, ilişkisel bağların yeniden inşasının henüz tamamlanmadığını göstermektedir.

Dolayısıyla nicel veriler bireysel farkındalık potansiyelini, nitel veriler ise bu potansiyelin toplumsal bağa dönüşümünü ortaya koymaktadır. **Zamansız Zirve '25 | Hatay**, bu dönüşümün yaşandığı bir deneyimsel öğrenme alanı olarak değerlendirilebilir.

Genel Sonuç ve Öneriler

Bu araştırma göstermektedir ki, gençlerin psikolojik iyi oluşu yalnızca bireysel farkındalık düzeylerine değil, sosyal bağ kurma becerilerine de bağlıdır. **Zamansız Zirve '25 | Hatay**, hem bireysel farkındalık hem de toplumsal dayanışma yoluyla iyileşmenin mümkün olduğunu göstermiştir.

1

Öz farkındalık, içsel anlamın yeniden inşasını sağlar.

2

Sosyal farkındalık, dayanışma ve empatiyi besler.

3

İlişki kurma becerileri, güven ve aidiyet duygusunu güçlendirir.

4

Gönüllülük ve üretkenlik, bireysel yaraların toplumsal değere dönüşmesini sağlar.

Tüm bu süreçlerin kesiştiği nokta, "**bağ kurma**"dır; iyileşmenin kalıcı biçimi budur. Bu nedenle psikososyal destek programları, yalnızca bireysel terapi ve farkındalık odaklı değil, topluluk temelli, anlam ve dayanışma merkezli biçimde tasarlanmalıdır. Eğitim ortamlarında da öğrencilerin "**duygusal farkındalık + topluluk bilinci**" ekseninde desteklenmesi, iyileştirici öğrenme deneyimlerinin kalıcılığını artıracaktır.

Uzmanlardan Notlar

Zamansız Zirve '25 | Hatay sürecine hem akademik danışman hem de sahada gözlem yapan bir eğitim bilimci olarak eşlik etmek, benim için yalnızca bir araştırma deneyimi değil; aynı zamanda insanın anlam üretme kapasitesine tanıklık etme fırsatı oldu.

Bu süreçte özellikle kuşaklar arası etkileşimin sunduğu ortamın ne kadar kıymetli olduğunu bir kez daha gördüm. Farklı yaşların, deneyimlerin ve yaşam perspektiflerinin bir araya gelişi; bizden ve seçimlerimizden bağımsız, doğuştan gelen bir farklılığın zenginliğini görünür kılmaktadır. Bu çeşitlilik içinde kurulan temas, yalnızca iletişim değil, aynı zamanda insanın kendini genişlettiği bir karşılaşma alanı yaratmaktadır.

Bu tür ortamlarda bağ kurmak, diyalog içinde olmak ve etkileşimin dönüştürücü gücünü deneyimlemek, bireye önemli bir içgörü kazandırır: İnsan, karşılaştığı her çatışmayı, her farklılığı ve her gerilimi gelişim ve fayda üretmek için kullanabilir. Zamansız Zirve'nin sunduğu deneyim tam olarak bu dönüşüm alanını mümkün kılmıştır.

Deprem sonrası gençlerle yürütülen bu çalışma, iyileşmenin yalnızca bireysel değil, ilişkisel ve topluluk temelli bir süreç olduğunu açık biçimde ortaya koymaktadır. Nicel bulgular gençlerin yüksek öz farkındalık ve empati kapasitesine işaret ederken, nitel veriler bu farkındalığın anlam, aidiyet ve bağ kurma ihtiyacıyla derinleştiğini göstermektedir.

Zamansız Zirve, gençler için güvenli bir psikolojik alan oluşturmuş; katılımcıların kendileriyle, birbirleriyle ve yaşamla yeniden bağ kurabildikleri bir deneyim zemini sunmuştur. Bu yönüyle etkinlik, yalnızca bir sosyal organizasyon değil, aynı zamanda iyileştirici bir öğrenme ortamı niteliği taşımaktadır.

Bu çalışmanın ortaya koyduğu en güçlü mesaj şudur: Kalıcı iyileşme, bireyin yalnızca iç dünyasında değil, insanın insanla kurduğu bağlarda ve farklılıkla kurduğu ilişkide filizlenir. Zamansız ekibinin bu hassasiyetle yürüttüğü sürecin, hem akademik literatüre hem de sahadaki psikososyal destek çalışmalarına önemli bir katkı sunduğuna inanıyorum.

Doç. Dr. Elif Sarıcan

Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi,

Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi

Uzmanlardan Notlar

Viktor Frankl, İnsanın Anlam Arayışı (1946) adlı kitabında Friedrich Nietzsche'den şu alıntıyı yapar: 'Niçin yaşadığını bilen nasıl yaşayacağını da bilir.' Frankl'a göre hayatımızda karşılaştığımız, kendimizi içinde bulduğumuz her durum, her olay, her felaket içinde gizli bir amaç taşır. Eğer karşılaştığımız durumlarda yapılabilecek küçük eylemleri görebilsek kendimizi gerçekleştirebiliriz; anlama ulaşabiliriz.

Zamansız Hatay Zirvesi için yola çıktığımızda hepimizi derinden sarsan haberi aldığımız 6 Şubat sabahına gittim. İhtiyaç Haritası gönüllülerine katılmak için DasDas'a koşmuştum. Sahadan gelen ihtiyaç bilgisi sosyal medya hesaplarında paylaşılmaya başlamıştı. Onlarca gönüllü destekçilerden teslim aldıkları malzemeleri ayırıştırıyor, paketliyor, etiketliyor ve insan zincirleri oluşturarak tırlara yüklüyordu. Gün içinde şiddetlenen kar yağışına rağmen destekçilerin, gönüllülerin sayısı sürekli artıyordu. Birbirini tanımayan, her yaştan gönüllü yemek molası bile vermeden gece yarısına kadar koli yaptı. Ertesi gün yeniden, bir sonraki gün yeniden buluştu.

Bir kısmımız deprem bölgesindeki gönüllü ekiplerine de dahil olduk. Dünyanın dört bir yanından gelen doktorlar, veterinerler, öğretmenler, psikososyal destek uzmanları, aşçılar, kuaförler, bireysel ve kurumsal gönüllüler hem birbirimizle hem de depremden etkilenenlerle güçlü bağlar kurduk. Önce acil ihtiyaçlar karşılandı sonra, sanatın, sporun birleştirici gücünü de yanımıza alarak, birlikte anlam üretmeye, iyileşmeye başladık.

Aradan neredeyse üç yıl geçti. Hatay'ın iyileşme süreci devam ediyor. Biz de Zamansız Hatay Zirvesi ekibi olarak gençlerin anlam üretme, bağ kurma, iyileşme süreçlerine destek olmak için yola çıktık. "Nasıl"ı depremi yaşayanlar, kayıp verenlerle birlikte bulmak için bir araştırma yaptık. Onların ihtiyaçları, iç görülerini bundan sonrasını planlayabilmemiz için bize bir yol haritası sunar nitelikte. Bulguları okurken siz de lütfen kendinize sorun: "benim müdahale alanım nerede?"

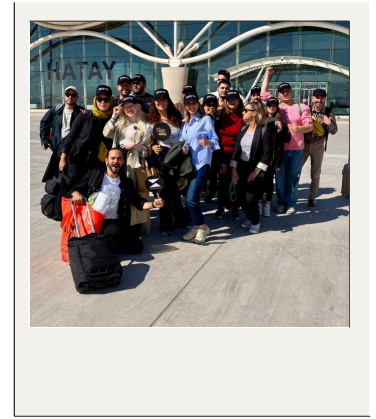
*Prof. Dr. İtir Erhart
Akademisyen, Yazar,
Adım Adım Derneği Kurucusu*

Uzmanlardan Notlar

Zamansız ekibinin Hatay ziyareti ve yapılan organizasyonda ben de şahsen bulunma şansı yakaladım. Milyonlarca insanı etkileyen yıkıcı bir travma olan elim 6 Şubat depremi sonrasında hayata geçen Zamansız ekibi, çok önemli bir buluşmaya imza atarak felaketin 3. yılında bölge halkı ile çok faydalı bir buluşma organizasyonu gerçekleştirdi. Hem alanda gözlemlediklerimden, hem de Zamansız topluluğunun yürüttüğü bu saha araştırmasında belgelenen sonuçlara baktığımda, büyük travmaları birlikte ve el birliği ile nasıl atlatabileceğimize dair bu çalışmanın ne kadar önemli ve tarihi bir hatırlatma olduğunu bir kez daha anladım. Belki travma sırasında yalnız ve çaresiz yakalanırız; çoğu halde durum böyledir. Ama şifalanma ancak birlikte ve dayanışma içinde olduğumuzda açığa çıkar. Bu şifalı etkinlik için ve bana da burada bir alan ayırdıkları için Zamansız ekibine çok teşekkür ediyorum.

*Prof. Dr. Sinan Canan
Biyolog ve Sinirbilim Uzmanı,
AçıkBeyin Kurucu Ortağı*

ZAMANSIZ Hakkında

Zamansız; Mart 2023 yılında kurularak, bireylerin öz farkındalık ve sosyal farkındalık gibi sosyal duygusal beceri edinim süreçlerini destekleyerek, jenerasyonlar arasında köprü kurmayı, deneyimlerin paylaşılabileceği uygun ortamları yaratmayı amaçlayan, yeni nesil olumlu ve anlamlı buluşmalar düzenleyen bir topluluk, içerik üreticisi ve program sağlayıcısıdır. Kuşaklararası etkileşimin gerçekleştiği bu oluşumun ürettiği içerikler, düzenlediği fiziksel ve dijital buluşmalar, kamplar ve seyahatler etrafında buluşmalarını gerçekleştiriyor. Zamansız, köklenmiş ve değerlerine sahip bir toplum yaratmak amacıyla, çağın duygu ve düşünce biçimine uygun ve bireylerin öz farkındalığını kazandıracak şekilde, kuşaklar ve kültürlerarası iletişim kurarak, evrensel bir ortak dil oluşturmayı ve bu ortak dili geleceğe taşımayı hedefliyor.

ZAMANSIZ